

GO‘RO‘G‘LI – XALQ IDEAL QAHRAMONI SIFATIDA

Abduhakimova Shodiyona

FARG‘ONA DAVLAT UNIVERSITETI FILOLOGIYA VA TILLARNI O‘QITISH
(O‘ZBEK TILI) YO‘NALISHI 25.107-GURUH TALABASI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19908309>

Annotatsiya. Annotatsiya: Ushbu tezisda Go‘ro‘g‘li obrazi o‘zbek xalq og‘zaki ijodining yorqin namunasi sifatida tahlil qilinadi. Unda qahramonning jasorat, adolatparvarlik, vatanparvarlik va sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlari ochib beriladi. Go‘ro‘g‘li obrazi orqali xalqning ideal qahramon haqidagi tasavvurlari, orzu-umidlari hamda axloqiy qadriyatlar aks ettirilgan.

Kalit so‘zlar: Go‘ro‘g‘li, xalq og‘zaki ijodi, ideal qahramon, jasorat, adolat, vatanparvarlik, sadoqat.

Annotation: This thesis analyzes the image of Gorogly as a prominent example of Uzbek folklore and an ideal hero. It reveals his noble qualities such as bravery, justice, patriotism, and loyalty. Through the character of Gorogly, the people’s ideals, hopes, and moral values are reflected.

Keywords: Gorogly, folklore, ideal hero, bravery, justice, patriotism, loyalty.

Go‘ro‘g‘li dostoni o‘zbek xalq og‘zaki ijodining nodir va bebaho durdonalaridan biri bo‘lib, u xalqning tarixiy xotirasi, ma‘naviy qadriyatlarini hamda ijtimoiy orzu-intilishlarini o‘zida mujassam etgan yirik epik asardir. Xalq dostonlari orasida alohida o‘rin egallagan ushbu asarda insoniy fazilatlarning yuksak namunasi sifatida Go‘ro‘g‘li obrazi markaziy o‘ringa qo‘yilgan.

Ma‘lumki, har bir xalq o‘zining ideal qahramonini yaratadi. Ana shunday mukammal timsollardan biri — Go‘ro‘g‘li obrazidir. U xalqning jasorat, mardlik va qat‘iyat haqidagi tasavvurlarini o‘zida mujassam etgan. Qahramon har qanday og‘ir sinovlarga bardosh bera oladigan, qo‘rqmas va irodali shaxs sifatida tasvirlanadi. Bu esa xalqning o‘z himoyachisiga bo‘lgan ehtiyojini badiiy ifoda etadi.

Go‘ro‘g‘li obrazining yana bir muhim jihati uning adolatparvarligidir. U doimo haqiqatni himoya qiladi, zulm va adolatsizlikka qarshi kurashadi. Qahramonning bu xususiyati dostonning g‘oyaviy asosini tashkil etadi. Chunki xalq har doim adolatli jamiyatni orzu qilgan va bu orzu Go‘ro‘g‘li timsolida o‘z aksini topgan.

Bundan tashqari, Go‘ro‘g‘li xalqparvar qahramon sifatida ham e‘tiborga loyiqdir. U o‘z manfaatini emas, balki el-yurt manfaatini ustun qo‘yadi. Oddiy xalqning dardini o‘z dardidek biladi va ularning baxti uchun kurashadi. Bu esa qahramonning xalq bilan uzviy bog‘liqligini ko‘rsatadi.

Shuningdek, Go‘ro‘g‘li sadoqat va vafodorlik fazilatlari bilan ham ajralib turadi. U do‘stlariga sodiq, safdoshlariga ishonchli hamroh bo‘la oladigan insondir. Bu kabi yuksak axloqiy sifatlar qahramon obrazini yanada mukammal darajaga olib chiqadi.

E‘tiborlisi shundaki, Go‘ro‘g‘li obrazi faqat badiiy qahramon emas, balki xalqning kollektiv ongida shakllangan ideal inson timsolidir. Unda xalqning asrlar davomida shakllangan axloqiy me‘yorlari, ijtimoiy qarashlari va estetik didi mujassamdir. Shu bois u nafaqat adabiy, balki ma‘naviy-tarbiyaviy ahamiyatga ham ega.

Xulosa o‘rnida aytish mumkinki, Go‘ro‘g‘li obrazi xalqning eng yuksak fazilatlarini o‘zida jamlagan ideal qahramon sifatida qadrlanadi. Uning jasorati, adolatparvarligi, xalqparvarligi va

sadoqati bugungi kunda ham yosh avlod uchun ibrat maktabi bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan Go'ro'g'li obrazi o'zbek xalqining milliy qahramonlik timsoli sifatida abadiy yashaydi.

Xulosa qilib aytganda, Go'ro'g'li obrazi o'zbek xalq og'zaki ijodida xalq ideal qahramonining mukammal timsoli sifatida namoyon bo'ladi. Unda jasorat, mardlik, adolatparvarlik, vatanparvarlik va sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlar mujassam. Go'ro'g'li nafaqat dushmanlarga qarshi kurashuvchi bahodir, balki xalq manfaatini himoya qiluvchi, haqiqat va adolat yo'lida kurashuvchi yetuk shaxs sifatida gavdalanadi.

Ushbu obraz orqali xalq o'zining eng ezgu orzu-umidlari, adolatli jamiyat haqidagi qarashlari hamda komil inson haqidagi tasavvurlarini ifoda etadi. Go'ro'g'li timsoli bugungi kunda ham yosh avlodni vatanparvarlik, jasorat va sadoqat ruhida tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu bois, Go'ro'g'li obrazi nafaqat folklor merosi, balki milliy qadriyatlarimizni aks ettiruvchi, xalq ruhiyatini ifodalovchi abadiy ideal qahramon sifatida qadrlanadi.